

Prošnje za odpis davčnih zaostankov

Oddelku za davke v finančnem ministrstvu je bilo sporočeno, da posamezni davčni obvezanci ne bodo mogli do pteka roka za predložitev prošenj po odredbi št. 1667/39 do dne 22. marca 1940 priložiti vseh potrebnih dokazov, ker posamezne občine, oblasti in ustanove ne morejo v določenem času izdati potrebnih potrdil. Zaradi tega bi ne bilo mogoče prošnjam priložiti pravočasno dokazil in se zato boje, da bi bile prošnje, ki nimajo dokumentov, odklonjene. Ker je pa davčni oddelek uvidel, da so ti razlogi upravičeni, je naročil davčnim upravam, naj sprejemajo prošnje za odpis zaostankov po uredbi št. 1667/39 v roku, ki je označen po tej uredbi do 22. marca 1940, tudi brez potrebnih potrdil in ostalih

dokazil s tem, da morajo prosilci dokazila naknadno predložiti. Take prošnje bodo vzete v pretres tudi po poteku tega roka, oziroma prej, če bodo vposlana potrebna dokazila. Potemtakem se mora delo za reševanje predloženih prošenj za odpis zaostankov iz l. 1937, končati pri davčnih upravah najkasneje do 15. junija 1940 in najkasneje do 20. junija letos morajo biti te prošnje predložene pristojnemu ravnateljstvu v nadaljni postopek. Davčnim upravam je bilo poleg tega naloženo, da se točno drže odredb člana 6. in 11. pravilnika 86.200 iz leta 1939, in da vse posle okrog teh prošenj končujejo v predpisanih rokih.

Kratke tedenske novice

Naš trgovinski minister dr. Andres se je minul pretekli teden v Berlinu, kjer se je razgovarjal z nemškim zunanjim ministrom in z maršalom Göringom. Dr. Andres je bil ob priliki obiska odlikovan od kanclerja Hitlerja z velikim križem »nemškega orla«.

Nemčija ceni jugoslovansko nevtralnost, zato je Jugoslavija lahko mirna glede Nemčije — je rekel nemški zunanji minister Ribbentrop jugoslovanskim časnikarjem v Berlinu.

Kancler Hitler je govoril zadnjo nedeljo v Berlinu na proslavi v svetovni vojni padlim Nemcem in ob koncu napovedal, da se mora vojna končati z najslavnejšo zmago Nemčije.

Nemški kancler Hitler bo prebil velikonočne praznike pri četah na Siegfriedovi fronti.

Nemški zunanji minister Ribbentrop se je odpeljal 9. marca v Rim. V programu njegovih razgovorov z Mussolinijem in italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano je tudi sprejem pri papežu Piju XII.

Rooseveltovo posredovanje Welles je prispel dne 10. marca z letalom iz Pariza v London, kjer bo ostal štiri dni. Posvetoval se bo s predsednikom angleške vlade, z zunanjim ministrom in bo sprejel tudi od kralja Jurija VI. v avdienco.

Do prvega spopada med Nemci in Angleži je prišlo ob Maginotovi fronti 5. marca. Nemci so presenetili neko utrjeno angleško sprednjo postojanko in ujeli 16 Angležev.

V šest mesečni pomorski vojni so potopili Francozi 12 nemških podmornic, sami niso izgubili niti ene vojne ladje, pač pa 15 trgovinskih parnikov s skupno tonazlo 71.000 ton.

85.000 tonski angleški parnik »Kraljica Elizabeta«, ki je največji in najhitrejši prekomornik, je na svoji prvi vožnji neovirano od nemških podmornic prispel iz Škotske v Njujork.

Mala in nevtralna Danska je bila v tej vojni že ob 26 ladij ter ob 258 mornarjev.

Trije brezposni dnevi na teden so uvedeni na Francoskem.

Med Belgarijo in sovjetsko Rusijo je bila dne 8. marca po 25 letih zopet odprta redna plovba med bolgarskimi in sovjetskimi pristanišči v Črnem morju.

Angleška letala so bila v noči na 9. marec zopet nad Dunajem in Prago. To je bil peti polet nad temi mesti. S svojih poletov nad Nemčijo so izdelali Angleži popoln fotografski zemljevid Nemčije, zlasti pa vojaških zgradb.

Številčno so zavezanci že prekosili nemško proizvodnjo letalstva — je izjavil v angleškem parlamentu 7. marca angleški letalski minister.

Najdaljši izvidniški polet so izvršila v sedanji vojni angleška bombna letala, ki so letela v noči na 8. marec nad vso srednjo in vzhodno Nemčijo ter dosegla celo zahodno Poljsko. Angleški bombniki so metali letake v poljskino nad Poznanjem.

Huda rudniška nesreča se je zgodila 7. marca v premogovniku Savager v bližini Cornela v južnoameriški republiki Čile. V 150 m globokem podzemeljskem rovu je eksplodiral plin. Eksplozija je usmrtila 294 rudarjev, 100 pa ranila.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Številno zadnje spremstvo vurbeskega gospoda župnika. Blagega vurbeskega g. župnika Alojzija Kokelja, o kojega smrti je »Slov. gospodar« že poročal, je spremljala na poslednji poti vsa župnija ter mnogo ljudi iz sosednih far. Pogreba se je udeležilo 20 gg. duhovnikov. Poslovilne besede v cerkvi je govoril g. stolni kanonik dr. Ivan Zagar, sv. mašo za dušnico je daroval ptujski g. prošt Ivan Greif. Ob odprtem grobu so se poslovili od nezabnega gospoda: za duhovščino g. prošt Greif, župan občine Grajena g. Petek, vodja ruskega zdravilišča in rajnikov prijatelj g. dr. Okolekulak, za Fantovski odesk in Marijino družbo g. Gašparič, domači g. šolski upravitelj, zastopnik Protituberkulozne lige in za šolsko mladež mlad šolar. Številno zadnje spremstvo je dokazalo, da je bil rajni g. svetnik pravi oče vurbeske župnije v cerkvi, šoli, pri Prosvetnem društvu, na polju in vinogradu. Spomin trajne hvalečnosti je za tolikere dobrote g. župnika Kokelja zagotovljen in Vsemogočni mu naj bo večni plačnik!

V evetu let je umrla članica Dekliškega krožka št. 11 v Slovenskih goricah Rozika Nikij. Njen pogreb je bil v Mariboru 3. marca. Na zadnji poti so jo spremljevalice v krojih in s praporom Marijina družba. Sorodnikom naše sožalje — Roziki pa naj svesti večna luč!

V najlepši moški dobi 42 let je v Selnici ob Dravi dne 4. marca umrl Franc Kajzer, p. d. Bločič, posestnik na Slemenu. Rajni je bil povsod priljubljen, posebno pa pri revnih solarjih in siromakih, ki se ga bodo v molitvah dolgo spominjali. Za njegove dobrote naj mu bo Bog obilen plačnik — žalujoči družini pa naše sožalje!

Slomščekov birmanec umrl. Dne 29. februarja je pri Sv. Rupertu v Slov. goricah zatihel trudni oči v častiljivi starosti 89 let daleč znani Gregor Škof. Kot najstarejši mož v fari je bil še birmanec škofa Slomškega. Leta 1931. sta

obhajala z ženo, 50 letnico srečnega zakona, ki jo je blagoslovil tedanji škofov namestnik prevz. g. dr. Ivan Jožef Tomažič. Vse svoje življenje je ostal zvest veri svojih staršev in bil vedno dober prijatelj duhovnikov. Če je bilo treba kaj žrtvovati v cerkvene namene, so vedno bile odprte njegove darežljive roke. Lani o birmi pri Sv. Rupertu je vključil svojim 88 letom in povrh še slabemu vremenu prišel k sprejemu Prevzvišenega in imel prav lep pozdravni nagovor. Njegov nastop je bil vedno odločen in korajžen. Po 60 letnem bivanju po raznih krajih severnih Slovenskih gorik se je podal v svoj rojstni kraj, kjer je na svojem lepem vinogradnem posestvu blizu rojstne hiše preživel zadnja leta življenja. Kako radi smo ga imeli, je jasno pokazal njegov lep pogreb. Vsi njegovi ožji sorodniki iz raznih krajev, sosedje, prijatelji in znanci smo prihiteli na njegov dom, da ga pospremimo k večnemu počitku. Na domu se je prisrčno poslovil od dragega pokojnika bivši župan g. Vogrin, v cerkvi po sv. maši g. župnik in na grobu še g. učitelj Grögl, naši pevci pa so mu v slovo zapeli. Res drag nam je bil, pogrešali bomo njegovo prijetno družbo in njegovo darežljivost. V upanju pa, da mu je Večni sodnik tudi dober plačnik, ga bomo ohranili v najlepšem spominu — njegovim dragim pa izrekamo sožalje!

Najstarejši faran umrl pri Sv. Jurju v Slov. goricah. Dne 22. februarja smo pospremili k poslednjemu počitku enega najstarejših v naši župniji, Ivana Luc, ki je umrl v 88. letu starosti.

• Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite zjutraj in zvečer po četrtini ki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 39.474/35.

ga tudi uničevale. V mislih pa imamo iznajdbo, ki naj bi udobje pospeševala. Nekemu inženirju je padlo v oči, da v mrazu najbolj trpe roke, zlasti prsti, ki so najbolj dovzetni za ozeblino. Zato je poleg nešteti ogrevalnih naprav, ki se košatijo po človeških bivalstvih, na njih ni mogoče prenašati s seboj, iznašel majhno pečico, ki jo človek lahko v žepu nosi s seboj in se ob njej neprestano greje. Nova žepna peč se kuri z bencinom in je komaj tako velika kot okrogla žepne baterije.

Prostovoljno ujetništvo. Iz Londona poročajo, da se angleška vlada bavi z mislijo, da bi na anglikansko duhovščino izdala poziv, da bi se anglikanski duhovniki prostovoljno javljali

Avugust Senoa:

Berač Luka

Povest iz našega življenja

»Molči! Molči! Molči!« je škripal berač, ki je komaj dihal od jeze, ko je poslušal to govorjenje. »Kaka sreča, ko bi se te bil prej že otresel kakor opanek blata! Da, zapustil sem te, ker sem se te začel bati kakor kuge. Bil bi ti pošteno plačal, bil bi ti dal, da ne pogineš, ampak s teboj še kdaj kaj imeti — nikdar več. Da, jaz sem zadnji človek na svetu in se tudi ne cenim za višje, ali ti niti nisi človek, ti si nečisti duh, ki se samo veseli, če stori kako hudobijo, ki se smeji, kadar se drugi ljudje jočejo. Mirno si dal Martinu uničiti živino, po tvojem načrtu mu je cigan zažgal, medtem ko si ti pel, pil in rajal. Groza me je obhajala, ko sem te gledal, izrodek človeški, in v duši sem si prisegel, da bom tvojo tovarišijo pustil. Ti goljufaš, krađeš, zažigaš, ti bi mogel tudi človeka ubiti!«

Pri teh besedah se je pisar stresel, ali naglo je prasinil v smeh.

»Oh, oh! Poglej ga, pogledj! Od kdaj si postal tako pobožen in svet? Jaz kraדם, goljufam, ljudi krvavo davim, zažigam, pa ko bi bilo vsaj zame, ko bi imel jaz

kaj koristi od tega! Ali ne! Za Luko to delam, za njega se ženem, on obira mleko, ki ga namolzem, meni ostane komaj kapljica sirotke, in zaradi tega se me ta svetec boji kakor kuge, zaradi tega se me hoče otresti kakor blata.«

»Molči! Molči! Lump!« se je zadržal Luka in stisnil pesti. »Da si ne nakopljem greha! Prostak sem, divji sem, kakor me je mati rodila, ne vem za nič dobrega na tem svetu pa sem blodil kakor slep. Ti pa si meščan, po mestno se oblačiš, znaš čitati in pisati, imel si dom, poštenega očeta, veš, kaj je dobro in pošteno, ti si imel odprte oči, mogel si najti pravo pot v božjem svetu, toda ali si dober, ali si pošten? Ko bi bil vsaj sam zase ostal lopov, ko bi vsaj drugih ne bil okužil! Toda ne! Prismoil si se name, zastrupil si mi kri, srce — — — to si ti storil, ti, mestni človek, to te je tvoje čitanje in pisanje naučilo.«

»Pa prosim te, Luka, kaj zbijaš komedije? Če se mi ljubi poslušati pridige, grem v mesto, tam je dosti popov in fratrov, ti se na te svete mojstrije ne razumeš. Pameten bodi, jaz sem si premislil, žal te mi je, bodiva si spet prijatelja!«

»S teboj — rajši z vragom!«

»Pa reciva, da sem jaz ta vrag! Bodiva si spet prijatelja! Vem, kaj te peče. Mara, kajne? Seveda. Jaz, Boga mi, nisem Andriju rekel, naj jo ljubi. Toda Martina in

sti. V mladosti se je priselil iz Tirolskega in si pridnostjo in štedljivostjo ustvaril lep kmečki dom na Malni. Pokojni je užival pri vseh sosedih in vsej župniji spoštovanje in ugled. Kot občinski odbornik si je vseh 18 let prizadeval za povdignost občine. Prav posebno pa nam bo ostal v nepozabnem spominu kot mož zavednega krščanskega življenja. — Ob priliki sedmine so pogrebci v hvaležen spomin na pokojnega nabrali 100 din za Slomškov dom. Bog plačaj!

Smrtna kosa pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Dne 20. februarja je po kratki in mučni bolezni umrl Marinič Franc, posestnik iz Podgorca. Rajni, ki je bil star 76 let, je v svojem življenju dosti pretrpel. Delal in garal je kolikor je mogel, da je le svoje otroke, katerih je bilo osem, preskrbel. Zdaj na stara leta, ko bi moral imeti zasluženi počitek, pa je največ pretrpel. Bil je vesele narave in vedno vedrega obraza. Pokopali smo ga ob številni udeležbi ljudstva 22. februarja. — Trpljenje in smrt moža je njegovo ženo Marijo tako potrla, da je 4 dni pozneje umrla v 73. letu starosti. »Slov. gospodar« je redno zahajal v njuno hišo, zato sta si zaslužila, da jima tudi »Slov. gospodar« posveča te vrstice v spomin. — Dne 25. februarja smo pokopali Munda Tomaža, preužitkarja iz Bratonečic. Star je bil 88 let. — Rajni naj počivajo v miru, žalujočim pa naše sožalje!

Vzoren viničar umrl. Pri Sv. Trojici v Halozah smo spremili na zadnji poti Jakoba Sakelšeka, starega 61 let. Bil je vzoren viničar in je nad 30 let skrbno obdeloval haloško trto v istem vinogradu v Jablovcu. Kot moža-poštenja-

ka in dobrega sosedu so ga čislali daleč naokrog. Ni mu bilo dano, da bi dočkal pomladnega prebujenja vinske trte, kateri se je žrtvoval od rane mladosti. Ob prostem času je rad prebiral »Slov. gospodarja« in bil njegov naročnik. Na zadnji dom so ga ponesli štirje bratje Večeriči, njegovi nečaki. Za njim žalujejo štiri hčerke, številni sosede in sorodniki ter gospodar, kateremu je tako zvesto služil, za njim plaka gorica, ki bo pogrešala njegove skrbne roke. — Odpočij se, dragi Jaka, v tistem domovanju in na svidenje v lepši domovini, brez solza in trpljenja! Združen si s svojo družico Ančko, ki smo ji posodili zadnjo pot pred dvema mesecema.

Dve ženski umrli v visoki starosti. Pri Sv. Barbari v Halozah smo imeli zadnje čase več pogrebcev. Med drugimi smo spremili k večnemu počitku rajno Jero Emeršič iz Malega Oklica in Marijo Kozel iz Dolan, vdovo po rajnem Sebastijanu Kozel. Obe pokojnici sta dočakali visoko starost. Žalujočim naše sožalje — vsem rajnim pa večni mir!

Najvidnejši predstavnik Murske Sobotne umrl. Dne 29. februarja je v 68. letu starosti umrl ugledni industrijalec ter veleposestnik Hartner Geza, ki je bil najvidnejši predstavnik starejše Murske Sobotne. Ker ga je že dalj časa mučila huda želodčna bolezen, se je v Budimpešti podrgel operaciji, a mu ni bilo dano, da bi se vrnil na svoje posestvo pri Gradu, kateremu je zadnje čase posvečal največ pozornosti. Poleg omenjenega posestva je imel tudi veliko premoženje v Soboti, na Madžarskem, v Nemčiji in Švici ter je po splošni sodbi bil eden izmed najbo-

gatejših Prekmurcev. Začasno so njegove zemeljske ostanke shranili v Budimpešti na pokopališču v Farkašretu, a pozneje bo prepeljan v rodbinsko grobnico v Gornji Lendavi.

Dva pogreba na Vranskem. Dne 3. marca smo pokopali 26 letno mladenko Franciško Pestotnik iz Ločice. Rajna se je v svoji rani mladosti — bilo ji je šest let — hudo prestrašila nekega psa ter dobila od strahu močno srčno napako, na kateri je ves čas bolehal. V zadnjih treh letih se ji je bolezen zelo poslabšala in ni mogla več zapustiti domače hiše. Svojo bolezen je vdano in potrpežljivo prenašala. — Istočasno smo pokopali tudi blago ženo Franciško Reberšek, ki je zapustila moža in 11 nepreskrbljenih otrok. Rajnica je postala žrtev nesreče. Doma je naložila drva v peč. Čez nekaj časa je šla pogledat, če so se drva vnela. Ko se je sklonila v peč, je hipoma puhnili plamen vanjo ter so se ji v trenutku vneli lasje in obleka. Prihiteli so ji na pomoč ter ogenj pogasili. Toda dobila je po obrazu tako hude opekline, da je morala v bolnišnico, kjer pa je podlegla. Prepeljali so jo iz Celja na Vransko in je pokopana na tukajšnjem pokopališču. Ganljiv je bil prizor, ko je ob njenem odprtem grobu jokalo enajst otrok in žalujoči mož. — Naj obe rajnici počivata v miru!

Smrt v visoki starosti. V Parizljah pri Braslovcah je v 81. letu umrl Ivan Povšnak. Dobremu Medenovemu očetu bodi zemljica lahka — preostalih pa naše sožalje!

Najstarejši Frankolovec umrl. V ponedeljek, 4. marca, je v starosti 90 let zatisnil oči ugledni

Na bojišču je zelo važna telefonska služba — Telefonska celica v Maginotovi črti

Freyberg, poveljnik Novozelancev, ki so se vkrcali v Egiptu v pomoč Angliji in Franciji

Na Finskem — in tudi drugod — imajo hiše zavarovane pred bombami z vrečami peska

Sovjetski letalci silno bombardirajo finska mesta. Slika nam kaže razdejanje po bombardiranju

Mata sem nahujskal, da sta se grizla kakor psa. Da sta se spet pobotala, spet nisem jaz kriv, ampak oni nesrečni fiškal, ki je prišel na agitacijo, in mladi pop iz mesta. Da, da, ta je največ kriv, ker je s svojim sladkim jezikom starca pomiril. Vidiš, Luka, ti so ti vzeli Maro, nisem ti je jaz. Pa ti nekaj rečem. Andro in Mara sta zdaj srečna, mene to peče kakor tudi tebe, pa dajva, maščujva se! Zakaj sta onadva srečna, zakaj midva nisva? Pojdi z menoj, da se na samem pomeniva, kako bova tej sreči zavila vrat! Meni si ti potreben, tebi sem jaz potreben. Daj roko!« se je pisar nasmehnil, nagnil na mizo in pomolil Luka soko.

Berač se je umaknil in je skočil.

»Na!« je zavpil in udaril pisarja s pestjo po licu, da ga je obilila kri in se je pisar omočen zvrnil na tla. Luka pa je izginil iz krčme.

Berač je šel na hladni nočni zrak. Prsi so se mu silno dvigale, kri mu je gorela v žilah, živci so mu drhteli. Z odprtimi usti je vsrkaval zrak in snel klobuk, da bi mu veter ohladil razžarjeno čelo. Še zdaj mu je v srcu divjala jeza na pisarja. Hip je stal nem, gledal je v mesec, ki je v njegovih otožnih očeh žalostno odseval. Odleglo mu je od hlada in blažnja čustva so se spustila v njegovo dušo. Toda niti trenil ni, bil je kakor kip.

Kaj je ta človek mislil? Iz bledega, grdega lica si mogel razbrati veliko skrivnostno vprašanje. Kak je oni

svet v višini nad zvezdami? Ali je tam življenje boljše kakor na tej zemlji? Ali je tam pravica, ki se deli vsem enako? Ali bo tam videl, spoznal svojega očeta, svojo mater, ali se bodo tam vsi ljubili?

A zvezde so migljale, kakor da ga vabijo:

Pridi! Pridi!

Nočna rosa je padla na njegovo vroče čelo in bilo je, kakor da ga je blaga roka z nebes pogladila. Vzdihnul je, nagnil glavo. Pogledal je ostro okoli sebe, prisluhnul tenko, gledal je in poslušal kakor človek, ki se pripravlja na daljno pot od tod, kjer je mnogo dni preživel, pa mu je vsaka malenkost mila. Človek odhaja in Bog ve, ali ga bodo ti kraji še kdaj videli. Tako je bilo z Lukom. A priti je moral semkaj, da se poslovi od kraja, ki mu je bil kakor domači kraj.

Počasi je korakal Luka od samotne krčme proti vasi in je skoro dospel do Marinoga doma. Okna so bila temna, hiša zaklenjena. Berač je sedel na kačnem nasproti hiše in si je oprl glavo z lakti. Dolgo je gledal v hišo. Kako more toliko ljudi v tako majhnem prostoru toliko sreče in mira najti, a poedinec je ne more v vsem svetu ne? Srečni so, naj bodo! Sreča je itak le kakor sen, živa resnica pa je nesreča. Greh pa je s surovo roko vzbuditi človeka iz sladkih sanj. Le hudobnež razdre meliko ptičje gnezdo. Da, kmečki dom, to je gnezdo ljubezni, svet oltar, in če se okoli njega zbirajo stari in mladi v slogi in

za dušnopastirsko službo med angleškimi vojaki, ki so padli v nemško ujetništvo. Iz zadnje svetovne vojne se namreč Angleži spominjajo, da je bilo v nemškem ujetništvu nad 7500 angleških vojakov, ki so umrli brez duhovnika, ker jih pač v ujetništvu ni bilo. Duhovniki, ki bi se prijavili za to službo, bi pač morali s svojimi verniki vred deliti življenje vojnih ujetnikov. Vso to akcijo vodi anglikanski škof Staunton.

Drevo, ki ne gori. Raziskovalec Gordon Spinwall se je nedavno vrnil s svojih potovanj ob rekah Amazona in Orinoco v Rio de Janeiro v Južni Ameriki. Njegovo najvažnejše odkritje s teh bogatih pokrajin je — negorljivo drevo, ki ga je našel na svojih potovanjih. Prinesel je s se-